

Lund Venstre
v/ Kenneth Gjesdal

Ang. anmodning om lovlighetskontroll av budsjettprosessen i Lund kommune

Fylkesmannen viser til deres henvendelse av 19.11.09, angående vurdering av budsjettprosessen i Lund kommune. Fylkesmannen beklager at henvendelsen ikke er besvart tidligere.

Det følger av kommunelovens § 59, nr. 1 at tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen kan bringe avgjørelse truffet av folkevalgte organ inn for departementet til kontroll av avgjørelsens gyldighet. I følge forskrift av 13.01.93 er tidsfristen tre uker.

Etter bestemmelsens nr. 5 kan departementet også ta avgjørelser opp til lovlighetskontroll av eget tiltak.

Departementets myndighet etter kommunelovens § 59 er delegert til fylkesmannen ved Kommunal- og arbeidsdepartementets beslutning av 23.12.92.

Når det gjelder lovlighetskontroll av eget tiltak etter kommunelovens § 59 nr. 5 heter det i rundskriv H-25/92 fra Kommunal- og arbeidsdepartementet:

“Dersom departementet/fylkesmannen rutinemessig skulle bruke sin myndighet i slike tilfeller vil kravet om at minst tre representanter skal stå bak en klage langt på vei miste sin betydning. Utgangspunktet må derfor være at der et ønske om å få prøvet lovligheten av et vedtak ikke har det nødvendige antallet representanter bak seg, bør departementet/ fylkesmannen ikke imøtekomme kravet. For at departementet/fylkesmannen skal ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll i slike tilfeller må det foreligge ytterligere indikasjoner på at vedtaket lider av en feil. Dersom vedtaket åpenbart lider av en alvorlig feil bør saken tas opp til lovlighetskontroll. Men også sider ved avgjørelsen som ikke gir signaler om åpenbare feil, men forhold som umiddelbart synes betenkelige, kan gi grunn til å ta saken opp til vurdering

Lund venstre har anført at formannskapetets behandling av administrasjonens innstilling til budsjett er behandlet i lukket møte, noe det ikke er hjemmel til. Dette er begrunnet i at formannskapet og administrasjonen reiste ut av kommunen, til Heddan Gard i Hægebostad, for å avholde et av sine møter ifm. budsjettbehandlingen.

Fylkesmannen vil vise til at møter i folkevalgte organer skal holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter denne paragraf, jf kommunelovens § 31, nr. 1.

Det er lagt til grunn i Sivilombudsmannens årsmelding av 2006, at spesielt møter angående kommunens budsjett er ment å skulle holdes for åpne dører.

Sivilombudsmannen har flere ganger uttalt seg om når en sammenkomst i et folkevalgt organ er å anse som et møte i lovens forstand. I årsmelding av 1995 er det pekt på at "om en sammenkomst skal karakteriseres som møte i lovens forstand må i det enkelte tilfelle bestemmes ut fra hensikten med møtet og i lys av formålet med bestemmelsen om åpne dører." Videre ble det vist til at kommunelovens § 31 kommer til anvendelse selv om det ikke skal fattes noe vedtak i saken i det aktuelle møtet.

Sammenkomster av ren pedagogisk eller informasjonsmessig karakter vil ikke naturlig kalles et møte. Men dersom sammenkomsten glir over i saksbehandling, skal møtene holdes åpne.

Det skal veldig lite til før en samling er å anse som et møte i kommunelovens forstand.

Lund kommune, ved rådmannen, har i brev av 26.04.10 redegjort for budsjettprosessen i kommunen og formålet med samlingen på Heddan Gard som fant sted 20. til 21. oktober 2009. Det er bl.a. vist til at samlingen hadde mer form av et seminar, bl.a. pga. at formålet var å gi informasjon innen flere områder, bla. budsjett. Det var for øvrig ikke fattet vedtak om å lukke møtet/samlingen.

Fylkesmannen vil vise til at dersom det legges til grunn at det på en samling som dette kun blir gitt informasjon, og dette foregår ved enveis kommunikasjon, kan det tale for at samlingen ikke er et møte i lovens forstand. Dersom det derimot blir gjort drøftinger m.m., må det antakelig legges til grunn at det er et møte. Der innholdet i et møte/samling reelt er en del av prosessen fram til en avgjørelse, vil møtet normalt falle innenfor definisjonen i kommunelovens § 31, nr. 1. For eksempel der det foregår en dialog mellom deltakerne, vil det fort måtte legges til grunn at samlingen er å anse som en forberedelse av en sak, og således et møte.

Fylkesmannen vil vise til at det kan være vanskelig å trekke grensen for når en samling går over til å være et møte i kommunelovens forstand, men vil minne om at det skal svært lite til før et organ kan sies å drive saksbehandling som faller inn under kommunelovens § 31.

Spørsmålet i denne saken er imidlertid i hovedsak om møtet var lukket ved at det ble holdt på Heddan Gard, utenfor kommunen.

Kommuneloven § 31 bestemmer at møter i kommunale organer som hovedregler skal holdes for åpne dører. Loven har ingen bestemmelser om hvor møtene skal holdes. Departementet har i sak nr 96/8689 uttalt at det ikke uten videre kan legges til grunn at det er et brudd på loven å legge møter utenfor kommunens grenser. Dersom valg av møtested gjør at publikum rent faktisk ikke er i stand til å møte frem som tilhørere under møtet, kan dette være i strid med intensjonene i kommuneloven selv om møtet formelt er åpent for publikum.

Fylkesmannen legger til grunn at avstanden til Heddan Gard ikke er lenger enn at både pressen og privatpersoner, faktisk ville kunne ha mulighet til å delta på møtet. Dersom en

legger til grunn at det her er tale om et møte, så følger det imidlertid av kommunelovens § 32 at møtet skal gjøres kjent på en hensiktsmessig måte. Det er i denne saken ikke opplyst at møtet har vært offentliggjort på noen hensiktsmessig måte, og således er det av denne grunn ikke lagt til rette for at publikum skulle kunne være til stede på møtet.

Fylkesmannen finner etter en helhetsvurdering at dersom en legger til grunn at dette var et møte i lovens forstand, så er det forhold som taler for at saksbehandlingen ikke har vært i tråd med loven.

Feil ved saksbehandlingen ifm. en sak vil sjelden medføre at et vedtak er ugyldig, da feilen som regel ikke har vært avgjørende for vedtakets innhold, jf. forvaltningslovens § 41.

Av den grunn finner ikke Fylkesmannen grunnlag for videre oppfølging eller vurdering av denne saken. Evt. saksbehandlingsfeil anses ikke for å ha vært bestemmende for vedtaket.

En vil imidlertid vise til kommunelovens bestemmelser angående møter og saksbehandling, og minne kommunen om at de må gjøre en konkret vurdering og ta stilling til om det skal avholdes møte, jf. kommuneloven, og i så tilfelle følge lovens bestemmelser for saksbehandling i den forbindelse.

Saken avsluttes med dette hos Fylkesmannen.

Line Aspøy Berge
seniorrådgiver

Karin R. Engebretsen
seniorrådgiver

Saksbehandler: Karin R. Engebretsen
Saksbehandlers telefon: 51 56 89 19
E-post: karin.r.engebretsen@fmro.no

Kopi til:
Lund kommune